



Bokförlaget Klassiska deckare



**DETEKTIV
PURTON:
DIAMANT-
MYSTERIET**



av Cecil Finn Tucker

Detektiv Purton:
Diamantmysteriet.
Återutgivning av deckare från 1930

av

Cecil Finn Tucker

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7863-291-6

Copyright © 2022 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av Bokförlaget Klassiska deckare (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Den brittiske detektiven Purton läser i tidningen att sångerskan madame de Tressori köpt de berömda Odrinskidiamanterna.

Han har en längre tid jagat juveltjuven Brailford men aldrig kunnat knyta honom till någon av de många stölderna han misstänkts för.

Polisen bestämmer sig för att följa med på den kryssning de Tressori planerar att göra – för att ta Brailford på bar gärning när han försöker stjäla diamanterna.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1930 i tidningen "Dagens Nyheter" med titeln "Diamantmysteriet".

Författare till texten är Cecil Finn Tucker (1876–1945).

Översättningen publicerades anonymt.

Vi har dock kompletterat texten med en ordlista över sådana ord och namn som kan vara svåra att känna till i dag.

Diamant- mysteriet

Den här texten publicerades ursprungligen år 1930 i tidningen "Dagens Nyheter" med titeln "Diamantmysteriet". Författare till texten är Cecil Finn Tucker (1876–1945). Översättningen publicerades anonymt.

Nyheten att madame de Tressori köpt de berömda Odrinskidi-amanterna blev föremål för långa utläggningar i världspresen. Man glömde inte att skissera madames egen romantiska karriär, att hon var född av fattiga engelska föräldrar och att hennes verkliga namn var Sara Hobbs.

Odrinskidiamanterna hade också gått igenom mycket. Före kriget förhöjde de i form av ett halsband en rysk prinsessas skönhet och när hon föll offer för den bolsjevikiska nationalförstörelsen övergingo de i smutsigare händer.

Under två år voro de borta, men uppenbarade sig sedan kring en parisisk världsdams hals. Hennes man, greve de Frilliac, fann sig efter kriget berövad alla sina ägodelar utom sin hustru och hennes diamanter. Han hade ingenting annat att göra än sälja diamanterna.

Madame de Tressori grep tillfället att för tjugutusen pund försäk-

ra sig om ett ryktbart smycke och ett tillfälle till briljant reklam.

Hon förstod till fullo annonsens värde, och utdelade vid återkomsten till England villigt intervjuer till varje reporter som sökte upp henne. De frågade de vanliga närgångna frågorna.

— Vilken var hennes älsklingsblomma?

— Vilket språk föredrog hon att sjunga på?

— Skulle hon bära diamanterna under sina konserter?

— Naturligtvis, dumsnut, svarade hon, halsbandet är lika mycket till för att ses som min röst för att höras.

— Är ni inte rädd att mista era oskattbara juveler, madame? frågade en annan.

— Nej, svarade hon. Jag är aldrig rädd. Faktum är att det enda som skrämmer mig är eld. Det låter kanske lustigt, fortfor hon, men som barn kunde jag inte ens stå ut med att se min far tända sin pipa.

— Och ni har aldrig övervunnit er fruktan för eld? frågade journalisten, som kände att han var inne på ett otröskat spår.

— Nej, och det tror jag håller aldrig jag kommer att göra.

Allt detta refererades troget i tidningarna.

Madame de Tressori beräknade ett hon fått för ungefär femtusen pund reklam och hoppades nästan kunna förtjäna in resten när hon kom till Amerika, där reklam är lika nödvändigt som att kunna andas.

Ett par dagar efter det att madame de Tressoris intervjuer stått i tidningarna satt detektiven Purton på sin chefs kontor i Scotland Yard.

— Har ni sett det här? frågade överste Hanford och sköt ett tidningsurklipp tvärsöver bordet.

— Ja, svarade Purton efter en hastig blick.

— Ni vet naturligtvis att vi inte intressera oss för madame de

Tressoris älsklingsparfym eller hennes förkärlek för pekingseservalpar.

— Ni menar att vi skulle hålla ett öga på Odrinskidiamanterna.

— Just det, och helst samtidigt fånga vännen Brailsford.

— Fan ta karlen! utbrast Purton vilt, varför kan vi aldrig få honom?

— Ja, det är verkligen retsamt, och hans sätt att undkomma oss är ingen reklam för firman. Både ni och jag veta att han stal lady Wresleys pärlor. Här se vi en man, fortfor chefen eftertänksamt, som går på alla eleganta tillställningar, tas emot överallt, ser bra ut, är lugn, med bästa uppfostran. I skolan och vid universitetet var han en god idrottsman, i kriget fick han befordran och medalj. I två år uppehöll han sig i Australien under namnet Blotchford, och polisen där misstänker honom för ett halvt dussin skickligt planlagda stölder, men har inte tillräckligt bevis för åtal. Han arbetar inte och har ändå stort umgänge å en luxuöst inredd våning.

— Jag antar att lady Wresleys pärlor voro värda åttatusen pund, insköt Purton menande.

— Hela förra året utfördes många djärva stölder, och Brailsford var alltid närvarande.

— När major Hawley förlorade sin plånbok hade jag bevakat Brailsford hela kvällen, sade Purton ångerfullt, och såg hur han talade med Hawley i matsalen. Två minuter efter det att de skilts saknades sedlarna och majoren svär på att han hade sin plånbok strax innan.

— Ja, det är inte er förtjänst, sade överste Hanford spetsigt.

— Madame de Tressori reser till Amerika nästa vecka, föreslog Purton.

— Ja, och jag tror att det skall få bli er chans, Purton. Brailsford

kommer inte att kunna motstå betet. Om han gör ett försök på "Gigantic" borde ni kunna fånga honom. Han kan ju inte gärna hoppa överbord med sitt kap.

Purton såg nöjd ut över att få ett nytt tillfälle. Purtons utseende stämde inte riktigt in med detektivromanläsarens föreställning om yrkesmannen. Han saknade "de kalla, grå ögonen, den sträva mustaschen och den kraftiga fysiken" som män från Scotland Yard antagas ha. Han var något under medellängd, hade några sandfärgade hårstripor och inte ett drag av betydelse i ansiktet. Buteljaxlar och gänglig figur gjorde honom ännu obetydligare.

Och ända var denna brist på personlighet honom till god hjälp i yrket. Ingen lade vanligen märke till honom, och det visste överste Hanford, som uppskattade hans förtjänster.

— Tror ni Brailsford känner igen er?

— Det tror jag knappt, jag har skuggat honom mycket, men jag har aldrig sett honom märka mig.

— Förklädnad är alltså onödig?

— Det tror jag i varje fall vore för grovt för Brailsford.

— Ja, gör som ni själv finner bäst och telegrafera till mig när ni kommer fram till New York.

På sin väg hem fick Purton en idé. Ett par minuter senare steg han in på Transatlantiska ångbåtsbolagets kontor och begärde att få träffa direktören. Denne blev naturligtvis överraskad när detektiven yppade sin önskan att få vara biljettförsäljare för "Gigantic", som skulle gå nästa vecka.

— Men naturligtvis kan det ordnas, hr Purton, sade han, när detektiven utförligt förklarade sitt ärende. Jag skall låta en av kontoristerna sätta er in i saker och ting.

En blick på beställningarna visade att Eric Brailsford ännu inte reserverat hytt, fastän madame de Tressori försäkrat sig om en svit.

Tredje dagen Purton satt där som bokhållare vid sin disk såg han Brailsfords långa uppenbarelse ledigt komma emot sig.

— Vad kan jag stå till tjänst med? frågade Purton.

— Jag vill ha en hytt på "Gigantic".

Purton såg att ett leende lekte kring Brailsfords läppar då han undersökte planen.

— Undrar just vad det är som roar honom? tänkte Purton.

— Ni tycks inte ha någon ensamhytt kvar?

— Tyvärr inte.

Purton hade vidtagit försiktighetsåtgärden att märka av alla ensamhytterna, eftersom han ämnade dela en dubbelhytt med sitt byte.

— Det där är en bra hytt, sade Purton och pekade med sin penna mot en dubbelhytt nära madame de Tressoris svit.

— Ja, den passar utmärkt, och — tillade han och såg stint på Purton — vilken av kojerna föredrar ni?

Detektiven hajade till ett ögonblick, men hämtade sig snabbt.

— Jag förstår inte riktigt.

— Visst gör ni det, Purton, sade Brailsford med ett älskvärt leende. Ni ämnar ha mig till hyttkamrat.

— Jag förstår fortfarande ingenting, sade Purton stelt. Önskar ni att jag reserverar den här kjojen för er?

— Och hur var namnet? frågade Purton när han skrev ut kvittot.

Brailsford nickade till tack, när han tog emot det, och sade så i älskvärd ton:

— Förlåt att jag frågar, hr Purton, men snarkar ni?

— Jag har verkligen inte tid att skämta. God middag, sade detek-

tiven kort.

— Nej, jag förstår, ni har brått. Men apropå — skulle ni ha något besvär med de där diamanterna, så tveka inte att kalla mig till hjälp.

— Det gör jag med största nöje.

När Brailsford gått begav sig Purton hem, försänkt i dystra funderingar.

Mannen kände honom otvivelaktigt, hade bevakat honom alla dessa månader och visste att han tillhörde Scotland Yard. Vad skulle han nu först göra? Anlägga förklädnad, som chefen föreslagit? Nej, han skulle ändå dela mannens hytt och vara på sin vakt. Nu kunde han vara säker på att Brailsford var på jakt efter diamanterna, och hans hänfulla leende var en utmaning.

Innan Purton for gjorde han några små uppköp. Hans arbete tvingade honom vanligen att korsa Atlanten tre, fyra gånger om året, och han hade för vana att kombinera affär med affär och köpa konstföremål åt en handlande i New York. Den här gången köpte han två små akvareller som han visste vore acceptabla. Det roade honom i egenskap av god kännare av måleri och antikviteter att förtjäna en smula på sitt goda omdöme.

Redan på extratåget ner till Liverpool stötte han på Brailsford, som glatt hälsade: God dag, herr Purton!

Detektiven vände sig hastigt om vid ljudet av den välkända rösten.

— Minns ni inte mig? sade Brailsford. Vi köpte biljett samtidigt på Transatlantiska kompaniet.

Brailsford pratade hela resan ner och Purton måste erkänna reskamratens älskvärda sätt och stora kunskaper. De skildes på däck och Purton tog sig ner till hytt 234—235 och packade upp några to-

alettsaker.

När han kom upp på däck igen fann han Brailsford och madame de Tressori i livligt samtal, sittande i däcksstolar på läsidan. Stewards ilade fram och tillbaka med drickspenningtörstiga miner, och Purton måste undra om de utvecklat speciella muskler för att balansera cocktailglas på gropig sjö.

Efter middagen drev detektiven in i rökrummet, där han fann Brailsford försjunken i en tidning.

— Tja, nu går jag och lägger mig, sade han ett par minuter senare. Vi ses väl.

När Purton kom ner i hytten fann han mycket riktigt Brailsford redan kojad, rökande och läsande.

— Hoppas röken inte generar, Purton?

— För all del, svarade den andre, som fann det allt svårare att sätta upp en mur av misstänksamhet.

Medan Purton sysslade med uppackning låg Brailsford och följde honom med ögonen.

— Vet ni, jag tycker ni är fånig som bråkar om madame de Tressoris juveler, sade han plötsligt.

— Jag har aldrig sagt ett ord om några juveler, svarade Purton.

— Nej, men ni har tänkt så mycket mer, skrattade Brailsford.

— Låt oss tänka tyst om dem båda två, fräste Purton.

— Som ni vill, log Brailsford.

— Apropos — vad har ni där i det där lustiga paketet? frågade han ett par minuter senare.

— Bara ett par akvareller.

— Akvareller! utbrast Brailsford ivrigt och reste sig. Får jag titta — jag är väldigt road av konst.

Purton träffades på en öm punkt och blev riktigt meddelsam när han vecklade upp tavlorna och förde dem hit och dit för att få bästa ljuset på dem.

— Det är riktigt bra, avgjorde Brailsford. Jag märker att ni förstår er på konst.

— Ja, det är min hobby, och jag gör mig en liten förtjänst på den för resten. De här har jag köpt i kommission för Blaubaums konsthandel i New York.

— Jag vill visst inte gå Blaubaum för när, men jag bjuder er femtio pund för den lilla.

— Nej, sade Purton och svepte in tavlorna igen, gubben väntar minst två saker. Ni kan köpa av honom om ni vill.

— Nå, det kanske också kan göra detsamma. Jag blir nog ganska upptagen när jag kommer till New York, sade Brailsford och drog täcket till hakan.

— På polisstationen, kanske, sade Purton mellan tänderna då han släckte ljuset.

Purton vaknade efter en orolig natt, då han drömt att Brailsford hoppade över bord med Odrinskidiamanterna om halsen. De närmaste dagarna höll han sig tätt i hälarerna på sitt villebråd, som på intet vis lät sig störa av denna ständiga uppmärksamhet.

På tredje dagen slog vädret om och vind och vågor skickade mången till kojs för meditation. Purton, som brukade stå på sig till sjöss, fann att rullandet gjorde honom klenmodig, och efter en manlig kamp tvingades han att vackla i sicksack mot sin koj. De följande fyrtioåtta timmarna torterades han av tanken på Brailsford, som strövade omkring utan väktare. Brailsford själv tycktes bara njuta av fartygets putslystiga skämt och visade den varmaste medkänsla för

sin hyttkamrat under sina korta besök där nere.

— Det är verkligen otur, Purton, sade han, här ligger ni faktiskt fjättrad, och jag kan skutta omkring hur mycket jag vill.

Dagen innan de löpte i hamn lade sig emellertid vädret, och efter lunch stretade Purton upp på däck. Han var säker på att om madame de Tressori mist sina diamanter skulle han fått höra talas om det. Senare såg han henne stå lutad vid räcket med Brailsford, och hennes skratt lät inte alls bedrövat. Lockade av lugnt väder och den milda saltluften dansade många på fördäck, och Purton märkte med tillfredsställelse att madame bar sitt berömda halsband. T. o. m. Purton vågade bjuda upp en blyg ung dam, och Brailsford nickade glatt åt honom då han svängde förbi med madame de Tressori. Vid midnatt råkade han åter befinna sig i deras närhet.

— Godnatt, hr Brailsford, sade hon, jag hoppas vi ses igen i New York.

— Skall ni redan gå och lägga er? Klockan är ju knappast tolv!

— Jo, jag är trött och jag måste alltid hålla mig i form, och med en vänlig nick gick hon bort mot trappan. Purton märkte att Brailsford strövade i väg åt annat håll.

När Purton tio minuter senare gick ner till sin hytt hörde han ett svagt rop om "eld", och en rökpust slog emot honom när han skynadade ditåt. Då han kom förbi madame de Tressoris rum såg han rök tränga ut från den öppna dörren och hörde kvävda skrik inifrån.

Det föreföll honom underligt att han kände en svag lukt av bensin.

— Mordbrand, mumlade han för sig själv. När han trängde in i rummet, som nu var tjockt med rök, kolliderade han häftigt med Brailsford som halvt stödde, halvt bar madame de Tressori.

— Här Purton, utbrast han, se efter madame medan jag springer efter pyttssprutan, och åttio kilo hysterisk sångfågel kastades i Purtons motvilliga armar. Det var en lätnad när en steward uppenbarade sig med en spruta, och madame hämtade sig snart när rök och eld vore kvävda.

— Mitt halsband, utbrast hon upprörd, när hon tittade in genom den öppna dörren. Det är borta. — Och hon skyndade fram till ett bord mitt i hytten. — Jag hade just tagit det av mig och lagt det här, fortsatte hon hastigt, då jag kände röklukt och såg lågor slå in under dörren. Då kom hr Brailsford in och hjälpte ut mig.

Purton väntade inte på mera, utan skyndade bort att leta efter Brailsford, som han mötte i dörren till deras egen hytt.

— Vad har ni gjort? frågade detektiven kort.

— Jag tycker inte riktigt om er ton, Purton. Om ni verkligen vill veta vad jag gjort, så har jag varit efter litet luktsalt åt madame de Tressori, stewarden tog sprutan från mig.

— Hon mår utmärkt nu, sade Purton strävt. Kom in, jag vill tala med er, tillade han och gick före in i hytten.

Brailsford satte sig på sin säng och betraktade Purton med ett skälmaktigt leende.

— Så melodramatisk ni är, Purton! En riktig Valentino.

— Madame de Tressoris halsband är stulet, nästan skrek Purton.

— Så synd, så synd! Tänk, jag var nästan rädd att det skulle hända, Purton. Låna mig en tändsticka är ni hygglig, jag måste ha tappat mina under räddningsarbetet.

— Jag går till kaptenen nu.

— Kors, ni tror väl inte att han har stulit det? frågade Brailsford förvånad.

— Jag vet mycket väl vem som stal det.

— Nå då så, sade Brailsford tröstande. Men varför störa kaptenen så här dags. Låt oss sova nu, så kan ni hålla krigsrätt efter frukost och boven arkebuseras i gryningen påföljande dag.

Detektiven tog upp ur fickan en tändsticksask av guld och höll upp den.

— Den här låg på golvet hos madame de Tressori. Den är märkt med era initialer.

— Varav ni antar att det är min ask. Inte illa gissat, skrattade Brailsford.

— Detta i samband med en stark bensinlukt skall bevisa att eldsvådan inte var alldeles ofrivillig, svarade detektiven triumferande.

— Kan ni inte hitta på ett par mord också?

Purton svarade inte, utan rusade ur rummet som han låste efter sig.

— En vacker dag gör genierna sin blunder, skrockade Purton på väg till kaptenen.

Tjugu minuter senare inträdde Purton i sällskap med förste officeren i hytt 234—235. Brailsford låg i sängen fördjupad i en roman och såg slött upp då paret visade sig.

— Herr Brailsford, sade officeren kärvt, kaptenen vill genast träffa er i sin hytt.

— Jag skall med nöje infinna mig hos kaptenen, svarade Brailsford och slog igen boken. Det räcker väl med nattrock som klädsel?

Brailsford kastade en snabb blick omkring sig när han steg in i kaptenshytten. Kapten Griffiths satt vid ett bord med en läslampa, en pappershög och en fruktskål. Han var slätrakad, med tunga drag och små ögon, och en smal panna som sluttade ner från ett kalt huvud gav

inte intryck av överdriven intelligens. Brailsford drog den slutsatsen att sådan inte måtte vara erforderlig för att nå chefsställning i Transatlantiska ångbåtskompaniet.

En svart halsduk som hängde under vänstra örat skvallrade om att kaptenen dragit på sin uniform i största hast. Madame de Tressori satt röd och upphetsad i en länstol. Förste officern och förste stewarden stodo i givakt vid dörren.

— Herr Brailsford, sade kaptenen och klarade strupen, madame de Tressoris juveler ha försvunnit, och enligt detektiv Purtons bevisföring pekar allting på stöld. Saken är allvarsam, inte bara för madame de Tressori, utan också för mitt och bolagets rykte.

— Ni har inte bett mig sitta ner, kapten, sade Brailsford. För bolagets rykte tror jag litet vanlig artighet vore lämplig.

— Sitt ner då, muttrade kaptenen och ryckte i sin krage. Kanske madame nu ville vara vänlig och berätta hur ni förlorade ert halsband?

När hon slutat avgav stewarden sitt vittnesmål och Purton intygade att deras berättelse var riktig. Brailsford märkte att sedan detektiven slutat tala slickade han sig om munnen som en utsvulten man efter ett gott mål mat.

— Nå, herr Brailsford, sade kaptenen tungt, kan ni ge mig något skäl till varför jag inte skulle sätta er bakom lås och bom?

— Jag tror inte ens att ni, kapten Griffiths, skulle begå ett sådant misstag, svarade Brailsford tåligt och lade benen i kors.

— Och varför inte? utbröt kaptenen.

— Därför att var och en är oskyldig tills hans skuld är bevisad — en rätt viktig liten passus i lagen. Jag vet att en kapten — hur dum han än må vara — har vidsträckt makt över besättning och passagerare

ute på sjön. Men när han kommer i hamn måste han avge rapport över sina åtgärder.

Kaptenen gjorde en åtbörd.

— Ett ögonblick, sade Brailsford, och i så fall vore det inte otroligt att jag stämde er för ärekränkning. Jag har inte beslutat mig än, men för er egen skull vill jag råda er att väl tänka er för.

Kaptenen såg missmodig ut och vände sig till Purton för inspiration.

— Mannen bluffar som vanligt, kapten, sade Purton med ädelt försök att komma till undsättning.

— Det är alltså det enda ni kan komma med, Purton, sade Brailsford leende. Ni borde allt visa upp diamanterna i stället, så att de måtte kunna utpeka brottslingen. Här har jag räddat madame de Tressoris liv för att få höra att jag stulit hennes diamanter. Nej, först måste ni undersöka allt mitt bagage, Purton, och om det misslyckas telegrafera till New York efter en svärm detektiver som ska genomleta hela fartyget. Jag gratulerar er alla, speciellt kapten Griffiths och detektiv Purton.

Brailsford reste sig, bugade sig för madame de Tressori och lämnade hytten.

Detektiven höll på till kl. 3 på natten med att leta igenom Brailsfords bagage, med ägaren som assistent. Därpå kastade han sig utmattad på sin säng för att få ett par timmars sömn före morgondagens förnyade arbete.

Hela nästa dag gjorde eftertelegraferade detektiver och tullmän en grundlig undersökning av hela fartyget. Purton assisterade med rynkad panna, men när båten löpte in i hamnen var han tvungen att erkänna sitt nederlag.

— — — —

Två dagar senare steg Brailsford, gnolande en populär melodi, in i Blaubaums konsthandel och köpte efter ett par minuters prutande den lilla akvarellen som han beundrat, och som Purton sålt till konsthandlaren dagen förut.

När Brailsford steg in i bilen såg han Purton komma mot sig med modstulen min.

— Ni ser att jag köpte er tavla, Purton. Apropå, något nytt om diamanterna?

— Nej, svarade detektiven kort.

— Lustigt, och ändå har jag en känsla av att de inte kunna vara långt borta, svarade Brailsford och satte sig till rätta i bilen med sin tavla.

När Brailsford kom in på sitt hotellrum låste han dörren och tog papperet av tavlan. Därpå skar han försiktigt upp ryggen på den och tog ut Odrinskidiamanterna.

Viktiga ord och personer

Gigantic.

Det första namnet på det brittiskt kryssningsfartyg som var systerfartyg till RMS Titanic. Konstruktionen började 1911 och när det sjösattes 1914 hade man redan gett det namnet Britannic. Det användes redan från början som sjukhusfartyg. Den 21 november 1916 sänktes det av en tysk ubåt utanför grekiska ön Kea.

Pund.

När den här texten publicerades var ett pund en relativt hög summa. Ett hus i London kostade i genomsnitt 450 pund att köpa. För ett pund kunde man köpa 50 bröd, 30 kilo socker eller 10 kilo bacon.

Toalett.

När den här texten skrevs hade ordet "toalett" en helt annan betydelse än i dag. Ordet användes allmänt om elegant klädsel, skönhet och utseende. Toalettrummet var ett särskilt rum där man förvarade sina kläder, en slags stor garderob.

Tucker, Cecil Finn.

[1876–1945] Författare från Australien.

Valentino, Rudolph.

[1895–1926] Italiensk filmstjärna. Som 18-åring flyttade han till USA där han efter några år började en framgångsrik filmkarriär. Valentino var en av de största stumfilmsstjärnorna och gjorde huvudroller i bland annat "De fyra ryttarna" (1921), "Shejken" (1921) och "Svarta örnen" (1925). Hans plötsliga död i sviterna efter en brusten blindtarm orsakade masshysteri bland hans fans och han blev snabbt en kulturikon.